

Licencje i ich typy

Czym jest licencja oprogramowania?

Licencja oprogramowania to umowa zawierana pomiędzy twórcą lub sprzedawcą oprogramowania albo innego utworu, a jego użytkownikiem.

W licencji zawierane są warunki, w jakich ramach użytkownik może korzystać z oprogramowania. Zazwyczaj jest to ilość użytkowników, możliwość instalacji na różnych urządzeniach, a także wykorzystanie w celach prywatnych lub komercyjnych itp. Oczywiście wszystko zależy od tego, jak określi to w licencji osoba dysponująca prawami do rozpowszechniania danego utworu (może to być aplikacja, system operacyjny, usługa, film, muzyka, gra itp.).

Licencja oprogramowania – rodzaje/typy

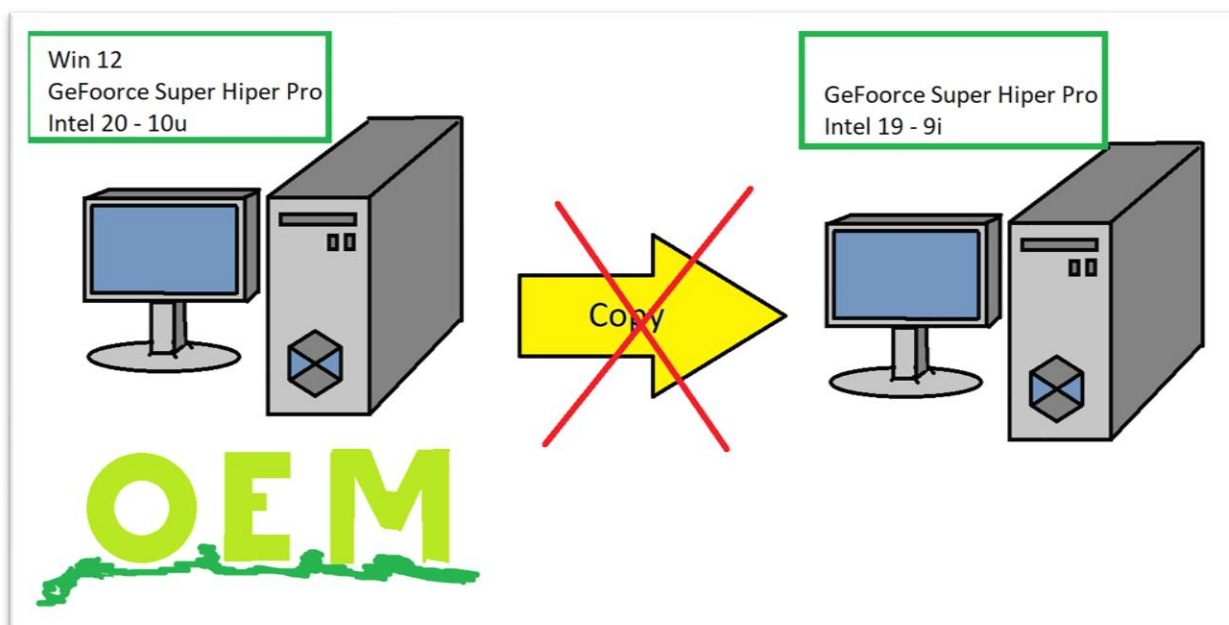
Spotykamy różne rodzaje licencji. Poniżej wymienimy kilka z nich i je opiszemy, jednakże więcej dowiedzieć się można, zaglądając na [Wikipedię](https://pl.wikipedia.org).

Licencja OEM

Licencja OEM dotyczy systemów operacyjnych i aplikacji, które instalowane są i sprzedawane wraz ze sprzętem komputerowym, smartfonami i tabletami, gdyż są one z nimi nierozdzielnie związane.

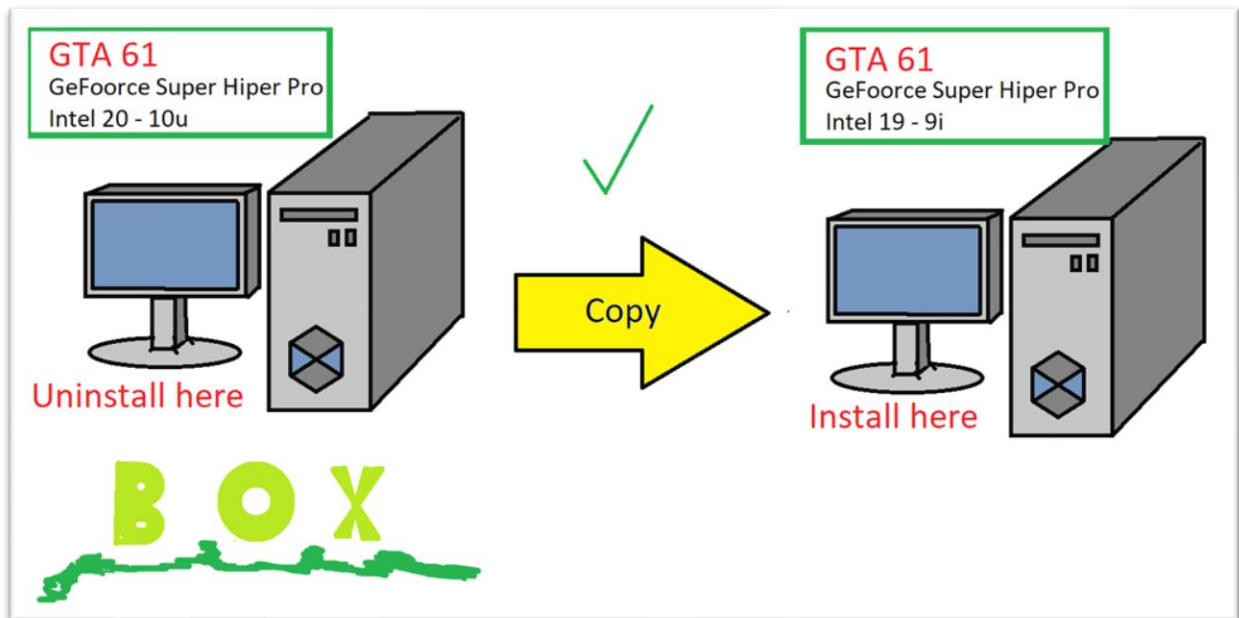
Przykładem jest system Microsoft Windows, który instalowany jest na laptopach wielu firm. Po jego rejestracji użytkownika gotowy do pracy. Ponadto na spodzie urządzenia znajduje się naklejka z hologramem, na której wypisany jest rodzaj systemu, licencji i numer seryjny oprogramowania.

Oprogramowania OEM nie można przenosić na inny sprzęt!

Licencja BOX

Licencja typu BOX jest związana z programami, w tym także grami. Te niemal dowolnie można instalować i przenosić na różne komputery. Ograniczeniem jest zazwyczaj to, że zanim program ten zostanie zainstalowany na innej maszynie, **należy odinstalować go z poprzednio użytkowanego komputera.**

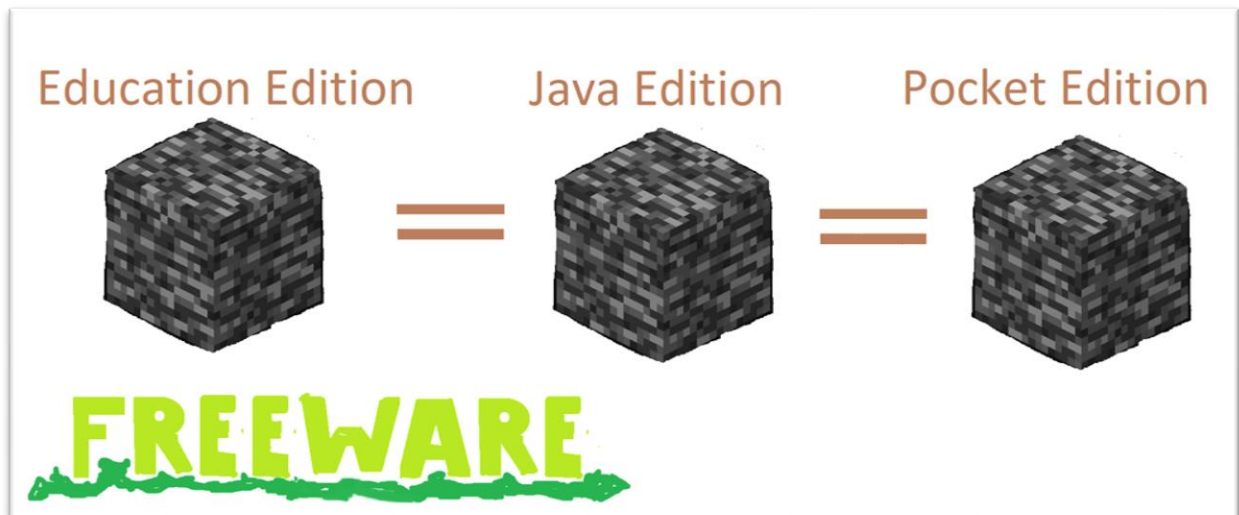
Licencja Adware

Programy z licencją adware charakteryzują się tym, że są darmowe, ale podczas ich użytkowania wyświetlają się reklamy. Dotyczy to obecnie bardzo wielu gier i programów na urządzenia przenośne, a mianowicie chodzi o smartfony i tablety.

The banner features the text "You're gonna bit your hightscore, heh?" on the left. In the center, "BLACK FRIDAY" is written in large, bold, yellow letters with "BLACK WEEKS" below it. To the right, a woman in a black and yellow outfit is holding a yellow tag that says "TOP OFERTY!". Further right, a large yellow box contains the text "DO -80%" and "NAWET 3 RATY GRATIS! DO PÓŁ ROKU NIE PŁACISZ! 30 RAT 0% RRSO 0%". At the bottom right, a red button says "SPRAWDŹ". The word "ADWARE" is written in large, green, stylized letters with a green brushstroke underline in the top right corner. On the left, the text "We'll Be Right Back" is written in a stylized font.

Licencja Freeware

Licencja typu Freeware obejmuje aplikacje i inne utwory, z których można korzystać bezpłatnie w nieograniczony sposób. Niemniej warunkiem stawianym zazwyczaj przez autora lub podmiot dystrybuujący dany utwór jest zgoda na to, że nie będzie wprowadzało się żadnych zmian w jego kodzie źródłowym.

Licencja Open Source

Licencja typu Open Source (otwarte oprogramowanie) udzielana jest na oprogramowanie i inne utwory, która zezwala na ich darmowe użytkowanie i instalowanie bez żadnych ograniczeń. Oznacza to, że właściwie możemy je za darmo pobrać, dowolnie kopiować, rozpowszechniać, a nawet modyfikować.

Sprawdź: [Open Source – co to jest i na co pozwala?](#)

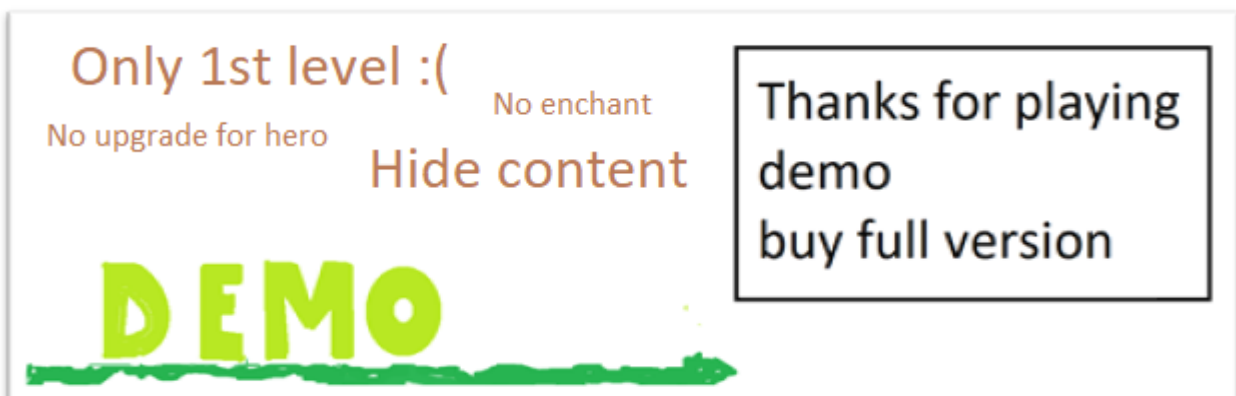
Licencja Shareware

Licencja typu Shareware pozwala na pobranie, zainstalowanie i sprawdzenie działania danej aplikacji. Dzięki temu można sprawdzić wszystkie funkcje programu przed jego zakupem. Licencja określa czas testowania. Często w samej aplikacji znajdują się systemy, które przypominają o konieczności uiszczenia opłaty za program po upływie okresu testów.

Licencja Demo

Licencja typu Demo pozwala użytkownikom sprawdzić działanie danej aplikacji, ale na nieco innych zasadach niż Shareware. Ograniczane są zaawansowane funkcje oprogramowania. Są to opcje, czas, wydajność lub inne elementy. Aby móc skorzystać z pełnej wersji należy opłacić licencję pełną i uzyskać kod odblokowujący całość lub nową, pełną wersję programu.

Licencja Trial

Licencja typu Trial daje możliwość sprawdzenia programu zazwyczaj w jego pełnej wersji, ale przez z góry ograniczony czas. Po jego upływie zazwyczaj następuje blokada możliwości korzystania z niego do czasu opłacenia pełnej licencji i uzyskania kodu odblokowującego dostęp.

Licencja Public domain

Licencja typu Public domain (dobro publiczne) dotyczy zazwyczaj utworów niebędących aplikacjami, usługami i systemami operacyjnymi. Odnosi się do grafik, zdjęć, muzyki, dźwięków, animacji, filmów, tekstów itp.

Osoby mające prawa do tych utworów zrzekają się roszczeń do nich i pozwalają na ich darmowe i dowolne pobieranie, modyfikacje i obróbkę.

Zobacz: [Darmowa muzyka do filmów i gier? Wyjaśniamy gdzie szukać](#)

Donationware

Ten typ licencji umożliwia dowolną modyfikację, dystrybucję i kopiowanie oprogramowania pod warunkiem, że licencjobiorca przekaże dowolną, niewielką kwotę autorowi.

Beerware

Licencja umożliwia użytkownikowi swobodne korzystanie z oprogramowania pod warunkiem, że w przypadku spotkania autora postawi mu piwo.

BSD (Berkeley Software Distribution Licenses)

Nazwa została zaczerpnięta od miejsca powstania – Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley. Jest to jedna z licencji wolnego oprogramowania. Umożliwia zarówno modyfikację kodu źródłowego, jak i jego rozprowadzanie, ale też udostępnianie produktu bez postaci źródłowej. Dodatkowo użytkownik może włączyć taki kod do zamkniętego oprogramowania, ale pod warunkiem zamieszczenia informacji o treści licencji i autorach oryginalnego kodu.

Typy licencji

1. Licencje **Open Source**:

- **GNU General Public License (GPL)**: Pozwala na swobodne korzystanie, modyfikowanie i rozpowszechnianie oprogramowania. Wymaga, aby wszelkie modyfikacje były również objęte GPL.
- **MIT License**: Jest bardziej liberalna, zezwalając na szerokie rozpowszechnianie i modyfikowanie, bez konieczności udostępniania zmian na tych samych warunkach.
- **Apache License**: Podobna do MIT, ale z bardziej rozbudowanymi zapisami dotyczącymi udzielania sublicencji, gwarancji i odpowiedzialności.

2. Licencje **Zamknięte**:

- **End-User License Agreement (EULA)**: Standardowa forma licencji zamkniętej, określająca warunki użytkowania oprogramowania. Często ogranicza prawa użytkownika, np. do modyfikowania kodu źródłowego.
- **Commercial License**: Często stosowana w przypadku oprogramowania płatnego. Użytkownik musi zakupić licencję przed korzystaniem z oprogramowania.

3. Licencje **Copyleft**:

- Opracowane w celu zapewnienia, że prawa autorskie i prawa użytkownika są przekazywane dalej w przypadku modyfikacji oprogramowania. Przykładem jest GPL.

4. Licencje **Permissive**:

- Zapewniają większą swobodę w używaniu oprogramowania. Nie nakładają tak surowych ograniczeń co do sposobu wykorzystywania kodu źródłowego. Przykłady to MIT i Apache License.

5. Licencje **Edukacyjne**:

- Przeznaczone są do stosowania w środowisku edukacyjnym. Często obejmują specjalne zniżki lub warunki dla szkół, uczelni i studentów.

6. Licencje na **Wolne Oprogramowanie**:

- Zapewniają użytkownikom prawo do używania, studiowania, modyfikowania i udostępniania oprogramowania. Promują otwarte standardy i współpracę z społecznością.